

MAGYARÁG

1938. Iul. 13
VII. No. 193

1 lei

Proprietar: „Prima” S. A. înreg. la Trib.
Bihar Fsoc. 1798—1938

Administrator delegat și girant responsabil
Văduva lui PÁSZTOR EDE

Fondator: PÁSZTOR EDE

Redactor responsabil:
Dr. SÁHY LÁSZLÓ

Înregistrat în registrul Publicațiilor: Tribunalul Bihar Dos. No. 810—1938. Ordonanța No. 15—1938. — Redacția și admin. Oradea, Piața Mihai Viteazul 4.

Az angol hadseregé a legendás hírű sugár, amely minden motor működését lehetetlenné teszi

London, július 11. Az óriási iramu angol fegyverkezéssel kapcsolatban most került nyilvánosságra, hogy az angol hadsereg három korszakalkotó vívmánnyal gazdagodott. Első ezek között a láthatatlan és zajtalan repülőgép, amelyet 2—3 száz méter magasságban emberi szem nem vehet észre, ezer méter magasságban pedig a legérzékenyebb lemezre sem fényképezhető. A másik találmány a ballon-rendszer, vagy repülőgépcsapda, amely ballonok közé függesztett dróthálóból álls a nekiszálló repülőgépet használhatatlanná teszi. A harmadik találmány a „robot-gyalogság”. A légénységet golyóálló ruhába öltöztetik s teljesítképességét annyira növelik, hogy valósággal gépmembernek hat az így felszerelt katona. A negyedik találmány a hatezer fokos termál-bomba, amely mindent felolvaszt, az ötödik a „demagnetizáló sugár”, amely minden motor működését megállítja és végül a hatodik a „tökéletes mimikri”, amely bizonyos távolságból láthatatlanná teszi a csapatokat.

Gyilkossági kísérlet vádjával végződött a baiamarei futball- meccs A baiamarei Phönix egyik játékosa ellen indul hadbírószági eljárás

Lapunk más helyén beszámolunk a CAO—Phönix mérkőzés sportrészének lefolyásáról. A mérkőzésnek komoly bűnügyi fejleményei is vannak. Ismeretes, hogy a CAO még idejekorán csendőri kirendeltséget kért Satu-Mareről. A kirendeltség élén Valculescu kapitány a satumarei csendőrszárnyparancsnok szállt ki Baia-Marera.

A CAO-t már az állomáson ellenségesen fogadták egyes sportszerűtlenül gondolkozó elemek. A játékosokat a szállodába menet bántalmazták és a szállodát háromszoros csendőrkordon vette körül, hogy a további tettlegességnek elejét vegyék. Amikor a csapat a csendőrok kíséretében kivonult a pályára, az öltözőbe meret közöppor fogadta a játékosokat. Valculescu kapitány azonnal leigazoltatott két kódobálót, — akikről beigazolódott, hogy a Phönix tagjai. A két kódobálót letartóztatták.

A pályán 20 percig kimeletlen, emberremenő játékot folytatott a Phönix. Davidot már a második percben leterítette Stetz a Phönix balszélsője. 20 írtózatós perc után kitört a botrány. David labdát fogott, három Phönix játékos rohant rá, össze-vissza rugták, hogy eszméletlenül esett össze. Ki-

rugták ekzéből a labdát és benyomták a hálóba.

A bíró már fűtyült is, amikor fűtött után Szerémi III. az eszméletlen David fejébe rugott, hogy David fejét elöntötte a vér. A játékos csak egy órai élesztgetés után tért magához.

Valculescu kapitány ezután besietett a pályára és letartóz-

tatta Szerémi III-at. A csendőrszárnyparancsnok azonnal jegyzőkönyvet vett fel és Szerémit gyilkosság kísérlete címén bekíséri a hadbírószághoz.

Davidot azonnal megvizsgáltatták és a kerületi orvos 15 sérülést.

Állapított meg rajta. A tizenöt sérülés közül öt a fején van. A CAO az orvosi látleletet illetékes helyre terjeszti fel.

Világreklám -- földkörüli repüléssel

A newyorki kiállítás meghívóit maga szállítja repülőgépben egy amerikai milliomos. — Hughes, a milliomos filmrendező — mint jelentettük — elindult Newyorkból repülőgépben földkörüli útjára. Hughes a newyorki világkiállítás rendezőse által rendelkezésre bocsájtott új típusu repülőgépben utazik ötödmagával és minden ország államfőjének személyesen fogja átadni a newyorki világkiállításra szóló meghívót.

Az első jelentés szerint a re-

pülőgépet Newyorktól 1127 kilométerre egy szigetcsoport fölélt látták.

Önkezelével 70 centiméter belet vágott ki magából

Măgureanu Mihail 54 éves muresmegyei casvai gazdálkodó kaszálni ment a mezőre és munka közben erős sérvfájdalmak vettek erőt rajta. A gazdálkodó, mikor már elviselhetetlenek lettek a fájdalmak, behúzódott a közeli Szederjésberékbe s egyik bokor alatt zsebkésével műtétet hajtott

TÁVIRAT

VASÁRNAPI BOMBA-MERENYLETEK PALESZTINÁBAN

Jeruzsálem. — Vasárnap újabb bombamerényletek voltak Palesztinában. Haifában bombát dobtak egy zsidókkal zsúfolt autobuszra. 12 utas megsebesült. Jeruzsálem legelőkelőbb luxusszállodájában a „King David”-ban is bomba robbant. Itt két vendég sebesült meg súlyosan.

HÁROM HAJÓ MEGSÉRÜLT VALENCIA KIKÖTŐJÉBEN

Valencia. — A nemzetiek repülői vasárnapra virradó éjszaka bombázták Valencia kikötőjét. A bombázás során három hajó megsérült. A benemavatkozási bizottság egyik ellenőre a belga Jbruck is megsebesült.

JAPÁN ÚJ REPÜLŐTAMADÁST KESZÍT ELŐ NYILT VÁROSOK ELLEN

Tokió. — Japán az összes idegen államok követéhez megkeresést intézett és kérte, hogy a Hankeu—Kantou vasútvonal mentén levő városokból távolítsák el az idegen lakósságot, mert a japánok bombázni fogják ezeket a városokat, ahol kínai katonaságot vontak össze.

Terményárak Oradeán

Buza 460—470, kukorica 350 zab 440. rozs 360, érpá 320.

Időjárás

Erős csapadék, jelentékeny hősüllyedéssel. Sok helyen jég.

Nap oldal

Megkérdeztem az iskolásgyerektől:

— Hogyan hívják?

Illedelmesen megfelelt:

— Pataki Pali vagyok.

Akkor a többi gyerek azt mondta:

— De mi őt nem Pataki Pálnak hívjuk.

— Hanem?

— Kuki.

Akkor elővettem a fiút és kérdeztem. Elsőben huzódott, szégyenkezett, gunyveve miatt, de aztán elmondotta, hogy miképpen ragadt rá.

Volt odahaza egy kutyájuk, sárgaszőrű, ugató házőrzőjük. Apja Sarlóból hozta, valamikor a Sarlóban Kukinak nevezték az állatot, mert az ott szokásos kutyanev. Itt az ő falujában az emberek akkorig nem hallottak olyan kutyanevet. Hát Kukinak hívták a kutyát, de aztán megtörtént, hogy valaki ilyen szavakat mondott a családról:

— Azok a Pataki Bélák, akiknek fehér lovaik vannak, meg az a Kuki kutyájuk van.

Aztán Kuki Béla lett az iskolásfiú apja neve, aztán már nem is Kuki Palkó lett a Pataki Pali gyerek, hanem csak röviden: Kuki.

A szomszéd faluban ismeretes kutyanev a Kuki, de itten azelőtt ismeretlen volt. A szomszéd falu más szavai közül eme falu átvette közhasználatba ama négybetűs szócskát, de nem a kutyát nevezték meg vele, hanem emberi figura hátára ragasztották szégyentelt, lehetetlen megkülönböztető gunynévnék.

CSICSMISKA LAJOS

Más névragasztás.

Csicsmiska Lajos a falubeli Kollárik Lajos gunyveve. Már felnőtt korában ragadt rá, akkor is olyan történettel, hogy érdemes följegyezni.

A lévai helypiacon álldogált Kollárik Lajos, amikor valami idegen asszony hozzá-sündörgött és szólott hozzája:

— A csirkékért negyvenhét koronát kaptam, a tejért, turóért, vajért meg harminchetet.

Olyan hangon mondta az asszony a hetipiac szélén, a szekerek között, mint aki bizalmas férjeurának beszámol róla, hogy mit csinált nélküle. Kollárik Lajos mindjárt akkor látta, hogy egy asszony összetéveszti valakivel, éppen saját férjeurával. De komótos, szűk szavú ember volt Lajos, csak rántott a vállán, kicsit elfordult az asszonytól és a világ más tája felé kezdte fújni a pipafüstöt.

Az asszony számlálgatta pénzét, Lajos meg elgondolkodott az emberi gyalogságon, azon, hogy még férjeurát is eltéveszti a rövidszű asszony teremtés. Aztán eleredt, megigazította lovai előtt a lucer-

nát, hogy még eldőljenek ott egy darabig nyugalomban, az tán bement a kocsmába egy féldecire. Az asszony később utána ment, minthogyha csakugyan vállalt párja lenne, ő is kért egy féldecit. Lajos a maga porcióját megfizette, aztán visszament a lovaihoz. Akkor az asszony is megfizette a féldecije árát és eleredt az ember után. Lajos befogott szótalan és a kocsi-síra ült. Akkorra az asszony is ott ült a kocsi saroglyájában. Olyanok voltak, mint olyan házasok, akik valamiért neheztelnek egymásra.

Lajos hümmögött, csóválta a fejét, de aztán mégse szólott semmit, hanem megcsapkodta lovait és eleredt a faluja felé.

Amikor a falubéliekből már többen is eleredtek ama lévai hetipiacról, hát a város határában találkoztak az úton Kollárik Lajossal: visszafelé hajtott lovait a városba és idegen asszony volt a szekeren.

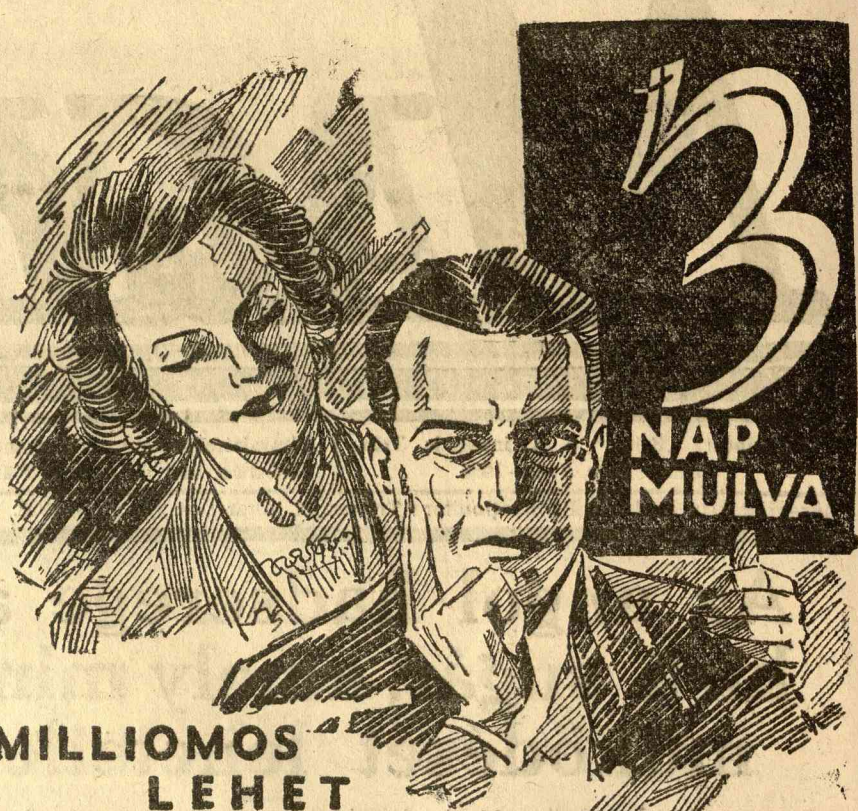
Egy rokona megkérdezte Lajost:

Mér mész vissza?

Lajos elpanaszolta rögtön:

— Mert ez a sárkányfogú menyecske rámkapaszkodott, most meg rájött az igazságra, hogy nem én vagyok Csics Miska. Hát kikaparná a két szemem, ha nem vinném vissza Lévára.

A kipirosodott asszony akkor szapora panaszmondó rikácsolásba kezdett, amelyikből a falubéliek megértették, hogy Lajos épen olyan formájú ember, mint az emlegetett Csics Miska, akivel az Isten keze végigvert a szegény asszonyon. Ugyanolyan melák

Hogyan?

VÁSÁROLJON ÁLLAMI
SORSJÁTÉK SORSJEGYET

JULIUS 15.-én van a XVII.
sorsjáték I. osztályának a húzása.

XVII.
SORSJÁTÉK

marha ember az ő férje is, mint Kollárik Lajos, hogy nem tud megszólalni, ha valaki tévedésben van miatta.

Vitte Lajos az asszonyt vissza Lévára.

Mert más irányba volt az asszony faluja, Lajos falujától vagy harminc kilométernyire.

Pletykás falubéli nyelvek mondták olyasmit, hogy azért nem volt ártatlan és szeplőtlen ut Lajos útja ama formás, helyes menyecskével. No, én nem adok semmit a pletykaszóra. De azt tanuk igazolták előttem, hogy Kollárik Lajost azóta Csicsmiska Lajosnak hívják.

Új házasságjog Németországban

A katolikus egyháznak a házasságok felbonthatatlanságáról szóló dogmáját megszüntették

Berlin, július 11. A német hivatalos lap törvényt közöl a házassági jog egységesítéséről. A régi osztrák jogszokások, a törvény szerint, megszűnnek. A legsúlyosabb és egyháziilag leginkább kifogásolható pont,

hogy bármely házasság felbontható, ha népi érdekek megkívánják.

A házasságokat jövőben állami szervek előtt kötik meg és megszüntetik a katolikus

egyház dogmáját, a házasságok felbonthatatlanságáról. A válásnál nem a hibás felet, hanem az anyagiilag erősebbet kötelezik a gyermektartás fizetésére.

Állandó menekültügyi bizottság alakul Londonban

Az eviani konferencia

Evian, július 11. A menekültügyi konferencia eredménye — állandó menekültügyi bizottság megalakítása lesz londoni székhellyel. A bizottság vezetője előreláthatólag amerikai lesz.

Az értekezlet szombati ülésén folytatták a csütörtöki felbeszakadt általános vitát. Burdekin újelálandi delegátus kijelentette, hogy kormánya hajlandó jóakaratu vizsgálat tárgyává tenni az egyéni be-

vándorlási kérvényeket.

Nagy feltűnést keltett Yepes kolumbiai megbízott beszéde, amelyben jogi bizottság kiküldését kérte annak a kérdésnek tanulmányozására, joguk van-e államoknak arra, hogy állampolgáraik egy részét egyszerűen kiközösítsék a nemzet testéből és más államokat kényszerítsenek a róluk való gondoskodásra. Ma a zsidókat közzösítik ki, eljöhét azonban az

idő, amikor köztársaságiakat, konzervatívokat, fascistákat, vagy antifascistákat üznek ki

Felüldíti testét a hűsítő lemosás, valódi Dianával!

polgárháboru révén hazájukból. Ha így megy tovább, akkor előbb-utóbb tarthatatlan állapotok állnak elő.

10 évre ítelték a bucaresti sikkasztót

Bucuresti, július 11. A fővárosi ítélőtábla tegnap hirdetett ítéletet a fővárosi zöld körületben történt nagyarányú többmillió-sikkasztások ügyében. A sikkasztások fővádoltját: Menelas Varverit az ügyész vádbeszédje után a tábla 10 évi börtönre, míg sógorát: — Grecu Filipet egy évi fogházra, Claudiu nevű bűntársukat — szintén egy évi fogházra ítélte.

Rablótámadás egy budapesti ékszerüzletben

Budapest, jul. 10. Vakmerő rablótámadás történt ma délelőtt Budapesten a Ráday-u. 1. sz. házban levő ékszerüzletben. Ismeretlen egyén ki akarta rabolni Komlós Lipot ékszerkereskedőt, akit az illető, amikor az egyedül volt az üzletben, valami kemény tárggyal leütött. Komlós súlyosan megsebesült, de kiáltásaira a merénylő rabló elmenekült. A rendőrség erőiesen nyomoz.

Meztelen klub egy dunai szigeten

Braila, jul. 10. Az egyik dunai szigeten több fiatalember és fiatal leány nudista klubot alakított és meztelen táncoltak. A fiatalok a brailai jó társaság tagjai. A hatóságok ellenük eljárást indítottak.

Aranymező egy brazil város alatt

Rio de Janeiro, jul. 10. A braziliai Para város egyik utcáján a kövező munkások csakánya kemény sárga göröngyre akadt. A göröngyöt felszedték és megvizsgálták. Kiderült, hogy jelentékeny mennyiségű, rendkívül finom aranyat tartalmaz. A rendőrség haladéktalanul lezárta az aranykövezetű utcát és a fővárosból a helyszínre utazott bizottság megállapította, hogy Para tálájában soha sem sejtett tömegű aranytartalom van.

Keresik a texasi tornádó áldozatait

Clyde (Texas), jul. 10. Önkéntesekből és nemzetőrökből összeállított csapatok emberfeletti szorgalommal kutatnak a vihar által rombadöntött város házai alatt fekvő áldozatok után. A texasi városokat ugyan is a napokban olyan tornádó lepte meg, hogy egyetlen ház sem maradt épségben és még a tömör köépületeket is játszi könnyedséggel söpörte el. Állítólag ötven-hatvan halottja van a tornádónak s csak azért ily kevés, mert különös kivétellepp az orkánt heves mennydörgés és villámlás előzte meg.

Julius 15-én

az
AURORA
fiókjai számos
nagy nyere-
ményt fognak
szétosztani

KERESSE fel IDEJÉ-
BEN a FIÓKOKAT és
VÁSÁROLJON SORSJEGYET
A XVII. SORSJÁTÉK I. OSZTÁLYÁRA

AURORA

Bihormegyei
székhely:

„UNION“ Oradea

Bul. Reg. Ferdinand 1.
Telefon 24-22.

Elfogták a budapesti leánygyilkosságot tettesét

Egy törzsőrmester szőlította fel igazolásra és vad hajsza után csípték el

Budapest, július 11. Szombaton délután régy órákor a szerencsés véletlen rendőrkézre juttatta a Mária Valéria-telepi gyilkosság gyanúsítottját. Mint annakidején megírtuk — június 23-án, csütörtökön reggel — a ferencvárosi pályaudvar s a Mária Valéria-telep között elterülő rozsföldeken átlőtt le-
jú fiatal leányt találtak. Ertesítették a mentőket, akik megállapították, hogy a leány tizenöt órája halott. Rendőri bizottság szállt ki a holttesthez és rövid vizsgálódás után kiderült, hogy gyilkosság történt. A leány bal homlokán lőtt sebet találtak és megállapították, hogy közvetlen közelről adták le a lövést. Kiderült, hogy a gyilkosság áldozata Varga Róza tizenhétéves tarulóleány, aki szüleivel a Mária Valéria-telepen lakott. A leány apja Varga Sándor 43 éves textil-munkás, akinek felesége elmondta a detektíveknek, hogy a leány nemrégiben megismerkedett egy Balog Károly József nevű 28 éves villanyszerelővel. Balog gyakran járt a leányhoz és el is akarta venni. A szülők időközben megtudták, hogy Balog rovtommultu és elültették a leányt a vele való beszélgetéstől.

A gyilkosság után mindjárt Balogra gyanakodtak, aki el-
tűnt a fővárosból és környéke-
ről. Valóságos hajtorazziát rendeztek utána.

A rendőrség a gyilkosság után körözést adott ki Balog Károly József ellen és a rendőri sajtóiroda útján közölte a lapokkal Balog Károly József fényképét, pontos személyleírását.

Szombaton délután 4 óra tájban a Pozsonyi ut 21. számú ház előtt végezte körsétáját Pongrácz József rendőrfőtörzsőrmester, akinek zsebében volt Balognak a lapokban megjelent fényképe. A séta során Pongrácz egy gyanúsán viselkedő férfira lett figyelmes, aki amikor a rendőr ránézett, elkapta a fejét. A rendőr oda-
lépett a fiatalemberhez:

— Hogy hívják? Igazolja magát!

A férfi megrettent a rendőr akkor megfogta és egy kapu alá vitte. A megijedt fiatal-
ember ekkor a zsebeiben nyul-
kált, mintha iratokat akart volna elővenni, majd hirtelen lendülettel kiugrott a kapun és elkezdett rohanni a Katona József ucca irányába. A rendőr kiáltásaira egy másik rendőr, Földes István is figyelmes lett, aki kerékpárral vetette magát a rohanó férfi után. Arra ment egy motorkerékpáros férfi is, Pongrácz József most már motorkerékpáron folytatta az üldözést. Az uccán nagy feltűnést keltett a hajsza, most már a tömeg is részt vett az üldözésben. Végül a Sziget ucca sarkán sike-

— Miért késtél az ebédnél?

— Megállítottam az
AURORA
fiókjanál, hogy
megújítsam sorsje-
gyemet.

rült a férfit elfogni, akit meg-
bilincseltek és a főkapitányság
központi ügyeletére állította
elő.

A villanyszerelő először csak annyit ismert be, hogy volt egy revolvere, amit a leánynak adott, de hogy az milyen módon lett vele öngyilkos és hogy a revolver hova lett, erről nem akart tudni.

Végül is a keresztkérdések sulya alatt este kilenc órákor Balog Károly megtört és beis-
merte, hogy közvetlen közelről ő lőtte le Varga Rózsit.

— Nagyon szerettem Rózsit — mondotta —, de az édes-
anyja ellenezte a házasságot, amikor megtudta, hogy tizenkét szer voltam büntetve betörés miatt. Már régebben egy ve-
dégloben egy ismeretlen férfi-
tól vásároltam revolvért és megbeszéltem Rózsival, hogy közösen öngyilkosok leszünk. A kérdéses rapon a réten ta-
lálkoztunk, én rálőttem Rózsira, aki jajszó nélkül esett össze.

— A vérben fekvő leány lát-
tára annyira megijedtem, hogy nem volt erőm az öngyilkossá-
got elkövetni. A revolvért a Margit-hid pesti hídfőjénél a Dunába dobtam, majd a fővá-
ros környékén bujkáltam ál-
néven. Szombaton jöttem be először a városba s egy rendőr felismert.

A gyilkost a főkapitánysá-
gon őrizetbe vették.

Nagyvilág

A budapesti állatkertnek érdekes ujoncai vannak. — Széchenyi Zsigmond gróf, a híres vadász Indiából két ajakos medvét hozott az állatkertnek ajándékba. Panni és Miska — így nevezte el az állatkert törzsközsége az egész nap birkózó, boxoló, európai állatkertekben ritkán látható állatokat — új hazájában igen jól érzi magát. Az ajakos medve az Indiában élő medvék legérdekesebbike. Lapos fejkük és ormányszerű ajkuk megkülönbözteti őket minden más medvefajtól. Ami kor futnak, guruló fekete szőr labdáknak látszanak.

Ugyancsak az idén mutatkoztak be az állatkertben a pingvinek. — Elegáns fekete frakkjukban és hófehér mellényükben totyognak a medencéjük szélén, majd hirtelen elhatározással a vízbe ugranak. Mókás mozdulataikon jól mutat az Állatkert közönsége.

A napokban tartotta meg az „Első Budapesti Szónokiskola” évvári vizsgáját. Az iskola igen látogatott s a „tanítványok” a társadalom különböző rétegeiből kerülnek ki.

Noti Károly a párisi magyar-orosz nemzetközi mérkőzés alkalmából táviratot küldött Budapestre élő egyik filmrendező barátjának: „Puk kadj, megyek a meccsre!” táviratozta. A filmrendező és barátai irigykedtek, mérgelődtek. Az elvesztett mérkőzés után a filmrendező a következő táviratot adta fel Nótinak: „Ezt jól megcsináltad, elpechelted a meccset!”

Budapestben megalakult a Maturált Mindenese Vállalata. A vállalat egyelőre tíz tagot számlál, akik minden elképzelhető munka elvégzésére vállalkoznak, surolnak, padlót beeresztenek, ablakot pucolnak, hajlandók reklámtáblákkal végigsétálni az utcákon, csomagszállítást vállalnak, — könyvelnek, leveleznek több nyelven, társaságot szórakoztató műsor összeállításához is értenek és — mint ahogy mondani szokták — levelezőlap vagy telefonhívásra házhoz mennek.

Megkerült az eltűnt sighet-i hulla

Az adventista apa ellopta és pap nélkül temette el

Sighet, július 11. Beszámoltunk arról a különös és rejtélyes esetről, amely Sigheten a Solovan ucca 26. szám alatt történt, ahonnan Mihai Negrea 40 éves murkás holtteste titokzatos módon eltűnt. A gyásznep szétoszlott, a lelkes is hazament, mivel a ravatal üresen állott.

Két napi nyomozás után megkerült a rejtély. Kiderült, hogy az elhalt Mihai Negrea édesapja az éj leple alatt ellopta fia holttestét. Az öreg ember ugyanis fanatikus ad-

ventista és fiát szektájának ritusai szerint pap nélkül temette el.

Tekintettel arra, hogy a halott görög katolikus vallású volt, az apa ellen eljárás indult mert nem volt joga hozzá, — hogy fiát saját szektájának tradíciói szerint temettesse el.

Tűzharc a banditákkal

Varsó, július 11. Gépfegyverekkel és golyóálló páncélokkal felszerelt rendőrkülönítménynek évek óta tartó hajszája után végre sikerült ártalmatlanná tennie egy rablóbanda két utolsó tagját, aki társaival együtt hét esztendő óta rémületben tartotta egész Közép-Lengyelországot. A két bandita már néhány nappal ezelőtt tűzharcba keveredett üldözőivel, de egérutat nyert. Most a

lublini rendőrkülönítmény Bielany község határában egy buzatáblában fedezte fel őket.

A buzafieldet éppen zivatar szántotta végig, amikor a gépfegyveres, páncélos különítmény megkezdte a döntő rohamot az elsáncolt banditák ellen. Több óra hosszat tartó tűzharc után a sáncok mögött minden elcsendesedett. A rendőrök páncéljuk védelme alatt

óvatosan közelebb jöttek és a sánc mögött megtalálták a két banditának golyók légijától átluggatott holttestét. A két banditánál két karabély, régyrevolvért és 8000 zloty találtak. Az egész banda ártalmatlanná tétele az esztendő folyamán négy rendőrt kerített az életébe. A bielany buzaacsa-ta” során egy rendőr súlyosan megsebesült.

A háromnevű ügyvéd szélhámosságai

Ötszázszor adta el ugyanazt a telket és kilakoltatta saját nevelő apját

Cotroceni, július 11. Cotroceniben rem mindennapi szélhámosságot leplezték le. Ötszáz államvasuti munkás kisebb telket keresett házépítés céljából a főváros környékén.

Friss lesz feste lelke, ha lehűti valódi Dianával!

Cotroceni mellett találtak is egy huszonöt hektáros telket, amelyet tulajdonosa, Bring Franz volt ügyvéd hajlandó volt eladni. A munkások, akik egyenkint jelentek meg a telken és egymásról tudomásuk nem volt, egyenkint jelentősebb előleget is fizettek az ügyvédnek, aki ilyen módon nem kevesebbszer, mint ötszázszor adta el ugyanazt a telket.

A csendőrlégió parancsnoka, Dinulescu őrnagy leleplezte a szélhámosságot és egyben a volt ügyvéd előéletét is. Kiderült, hogy a volt ügyvéd az elmúlt években háromszor is megváltoztatta a nevét. Először Bring Franznak hívták,

később Bringhiu volt a neve, majd egy Antonescu Ilie nevű államvasuti nyugdíjas örökre fogadta és ettől kezdve Antonescu volt a neve. Az egyik fővárosi pénzügyi jogtanácsosa is volt és a telket ilyen minőségben kapta. Amikor Antonescu felesége meghalt, az ügyvéd szabályszerű cessziót mutatott fel, amelyet az asszony a halála előtt állított ki és amellyel házát az ügyvéd-

nek engedi át. Az ügyvéd ezen az alapon nevelő atyját egyszerűen kilakoltatta az ingatlanból. Antonescu ekkor jelentette a hűtlen fogadott fiút az ügyvédi kamarának, hogy iratai nincsenek rendben és ezen az alapon tényleg törölték is az ügyvédek sorából. Utána leplezték le a telekszelhámosságot, amiért majd bíróság előtt kell felelnie.

300 ezer lejes kalap

Veracruz, jul. 10. St. Blas mexikói város a panamakalap-kivitel központja. Évente sok-százezer fonadék áramlik innen széjjel a nagyvilágba. Minden esztendőben kalap-mintavásárt szoktak rendezni St. Blasban. Az idén június 8-án volt a bemutató, melyre Hollywood számos filmszínésze is eljött. Ráérnek: a film fővárosában állnak az üzemek, mert a legutóbbi hatalmas árvíz pusztításait kell rendbehozni. St. Blas kalapvásárán bemutat-

tak egy csodálatosan finom gyökérszál-fonadékot, óriási cow-boy kalapot, amely hajszálvékony rostokból készült, vakító fehér s összes súlya szalaggal együtt — másfél deka. Ezt a sombrero-t 10 hónapig fonta egy tapeki berszülött asszony. Összegyürve a kalap az ember egyik markában elfér. Árverést tartottak, a sok színésznő mind meg akarta szerezni, végül 3995 dollárért — Myra Taylor vásárolta meg.

Különös „merény- let” Roosewelt ellen

Egy gyengeelméjű férfi be akart hatolni Roosewelt kocsi-
jába, hogy megpuccolja
cipőjét

Newyork, július 11. Roose-
velt elnök, aki a Csendes-óceán
partvidékén köruton van, teg-
nap Okohama állomásra érke-
zett. A vonatot kísérő detek-
tívek egyikének feltűnt, hogy
egy férfi akar az elnök kocsi-
jába besurranni. A detektív
egyetlen ökölcsapással leteri-
tette a férfit. Az állomás kö-
zönsége meg akarta lincselni a
férfit, akit a rendőrség szaba-
dított csak ki. Kiderült, hogy
a férfit Fakoyenak hívják és
közismert gyengeelméjű. Ami-
kor megkérdezték tőle, hogy
miért akart az elnök kocsi-
jába behatolni, azt válaszolta, hogy
meg akarta puccolni Roosewelt
cipőjét.

Lebrun jelenlétében szen- telték tel a rheimsi katedrális

Vasárnap délelőtt óriási kö-
zönség jelenlétében szentelte
fel az újjáépített rheimsi ka-
tedrális a pápa legátusa. Az
ünnepségen résztvett Lebrun
francia köztársasági elnök is.

Fárasztó munka után lemosás, borogatás va- lódí Dianával felírissít testét, lelkét!

Háboru esetén a Simplon- alagut lesz Svájc lako- sainak menedékhelye

Zürichből jelentik: A svájci
hadserg vezérkara pontos ter-
vet dolgozott ki a vasuti ala-
gutaknak légvédelmi célokra
való igénybevételére. Az óriási
Simplon-alagutakat úgy rendezik
be, hogy a környékbeli lakos-
ság légi bombázás esetén abban
oltalmat találjon. A föld alatt
különböző célokra új helyisé-
geket, kijáratokat építenek,
hogy az alagut lakáscélokra
több héten át is alkalmas le-
gyen.

Mire jó a petróleum...

Bucurestiből jelentik: Az
egészségügyi minisztérium
folytatja azoknak a Fekete-
tenger partvidékén levő tavak
nak az egészségessé tételét,
amelyek néhány évvel ezelőtt
malária-veszély terjesztésével
fenyegettek. Az akkor tett in-
tézkedések eredményeseknek
bizonyultak. Tekintettel erre,
dr. Marinescu egészségügyi mi-
niszter elhatározta, hogy foly-
tatja az összes tavak petróleu-
mmal való semlegesítését, il-
letőleg ártalmatlanná tételét.
Évégből Constantába és a töb-
bi fekete-tengerparti fürdőhe-
lyekre, egészen le Mangáliáig,
számos vagon petróleumot
szállítottak.

NYARALÁS, ÜDÜLÉS...

még szebb lesz, ha bősége-
sebb időket remélhet.
MIELŐTT ELUTAZNA,

vásároljon

SORSJEGYET a

MERCUR

FIÓKJAINÁL.

A XVII. Sorsjáték I. osztályának a huzása JULIUS 15-én lesz.

Helyi
cim: **DACIA BANK R. T. (Menetjegyiroda)**
Oradea, Bulevardul Regele Ferdinand No. 9.

Meghalt a sötétben világító testü munkásleány

Az orangei óragyár rádiummérgezési tragé- diájának huszonötödik áldozata

Newyork, július 11. A New-
Jersey állambeli Orangeban
meghalt a nagy amerikai rádi-
ummérgezési tragédia huszon-
ötödik áldozata. — Margareta
Laudate, aki most örök álmra
hunyt a szemét, 38 éves volt
és öt év óta tudta, hogy halálra
van ítélve. Ő is, mint huszon-
négy társnője, aki megelőzte,
abban az óragyárban dolgozott
a háboru alatt, amelyben a
munkásnők finom ecsetekkel az
órák világító számlapjaira a rá-
diumot felrakták.

Öt év előtt Margareta Lau-
date egyre hevesebb fájdalma-
kat kezdett érezni a csipőjé-
ben. Nem értette sehogyan
sem a dolgot, de nem fordult
orvoshoz mégsem, csak akkor,
amikor egy este rémülten arra
eszmélt, hogy a sötétben
világít a teste. Szörnyű fejfá-
jások támadtak meg ugyaneb-
ben az időben és hiába próbál-
kozott a legkülönbözőbb csilla-
pítószerrel, semmi sem eny-
hitette fájdalmait. Most már
orvoshoz sietett, de az orvosi
tudomány sem tudta megaka-
dályozni azt, hogy balorcsája
meg ne bénuljon. Később agy-
daganat keletkezett a fejében
és ez okozta végül is a halálát.

A világháboru alatt az oran-

gei óragyárban sokszáz fiatal
leány talált alkalmazást, hogy
a frontra induló amerikai ka-
tonák számára gyártott világi-
tőszámlapu karkötőórákat rá-
diumtartalmu anyaggal befes-
sék. Hogy az ecsetek minél fi-
nomabban „fogjarak”, a mun-
kásleányok időnként a szájuk-
ba vették az ecsetjeiket, hogy
megnedvesítsék. Évekkel a há-
boru befejezése után majdrem
mindegyiknél mérgezési tüne-
tek jelentkeztek. Először az
izületeikben éreztek fájdalmat
azután a szerencsétlen leányok
foga és haja hullott ki. Mivel
a betegség általában az egyik
oldalt támadta meg, a fiatal
leányok mindnyájan sántítani
kezdték.

Öt munkásleány, kártérítési
pert indított az óragyár ellen.
Együttesen 1,250.000 dollárt
követeltek és ez az összeg nem
is látszott tulzottnak magának,
tekintve, hogy az orvosok egy-
értelműen lemondtak a szeren-
csétlen leányok életéről és kö-
zölték velük, hogy mindnyájan
halálra vannak ítélve. A perek
nem kerültek tárgyalás alá
mert az óragyár kiegyezett a
rádium áldozataival. Minden
egyik munkásleány 10.000 dol-
lár készpénzt kapott, azorkivül

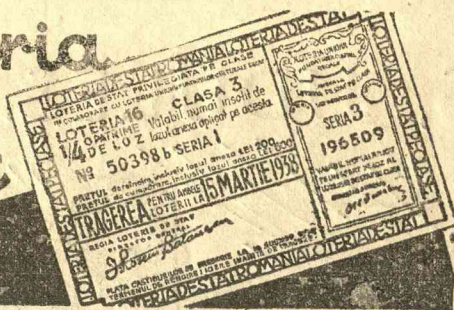
életük végéig havi 50 dollár
nyugdíjat biztosítottak nekik.
Az öt leány közül, akik a ke-
resetet beadták, ma már ket-
ten vannak életben. Huszon-
négy munkásnő halt meg még
rádiummérgezésben az orangei
halálgyár alkalmazottai közül
az évek folyamán.

Az orangei óragyár a multi
szomorú tapasztalatain okulva,
betiltotta a régi ecsetek hasz-
nálatát és üveg-ecseteket osz-
tott ki, amelyeket nem kell
nyálazni, hogy mindig finomak
maradjanak.

Newyorkban 69 rendőr- tiszt öngyilkos lett

Levis Valentin, Newyork új
rendőrfőnöke, hivatala átvéte-
le után minderekelőtt a rend-
őrségi személyzet „megtisztítá-
sához” látott. Levis azt hangoz-
tatta, hogy a rendőrség alkal-
mazottai jórészt nem látják el
lelkismeretesen hivatalukat.
Tizenhatalcezer rendőr közül
ezret rövid uton elcsapott, hat
ezret pedig megdorgált. — A
rendőrtisztek közül hatvanki-
lencen, nyilván a tisztogatási
akció során várható leleplezé-
sektől félve, öngyilkos lett.

**Loteria
de
Stat**

Cu un loz dela

**GHEORGHE
STĂNOIU**

**dati sārăcia
afară din casă**

Oradea fiók:

Bulev. Regele Ferdinand 3. — Telefon 11-88.

Halálos motor- kerékpár gázol- ás Clujon

Cluj, július 11. Szombaton este 11 órakor Bălăşescu Alexandru hadnagy motorkerékpáron haladt végig a II. Carol király uton és a vám közelében elütött egy 35—40 év körüli férfit. A gázolás áldozatát be szállították a klinikára, de meghalt, mielőtt orvosi segítséget nyújthattak volna. A rendőrség megállapította, hogy a gázolás áldozata Bálint József körözött zsebmetsző, aki részegen haladt az uttesten, amikor a motorkerékpár elütötte.

Nagy mennyiségű
új férfi és női kelme-
maradékok

érkeztek

Steiner maradékoshoz

Calea Victoriei 3.
az udvarban balra

Rádió műsor

SZERDA

BUCURESTI. 7.30: Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási tanácsok. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny. Közben sporthírek. 13.40: Gramofon. 14.15: Hírek. 14.30: Gramofonlemez 15 Hírek. 16.45: Előadás. 19.15: Lemezek. 20.15: Sibiceanu Theodor zongorázik. 20.45: Stroescu Constantin tenor énekel. 21.05: Előadás. 21.20: Bonisch Julius csellózik. 21.50: Vidám lemezek. 22.30: Hírek. 22.45: Dinicu-zerekar. 23.45: Hírek közvetítése külföldre németül és franciául.

BUDAPEST I. 7.45: Torna. Utána gramofon. 8.20: Étrend. 11: Hírek. 11.20 és 11.45: Felfr. 12.10: Vízjelzőszolgálat. 13: Déli harangszó. 13.05: Gordonka és fuvolaszámok. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés. 14.30: Hanglemez. 15.35: Hírek. 16: Árfolyamhírek. 17.15: Diákféltő. 17.45: Portos időjelzés. 18: Előadás. 18.30: Budapesti Hangversenyzenekar. — 19.15: Előadás. 19.45: Cigányzene. 20.55: Hírek. 21.25: „Cosi Fan Tutte”, vigopera. 22.45: Időjárásjelentés. 24: Hírek angol és francia nyelven. 24.10: Jazz. 1.05: Hírek külföldi magyarok számára.

NYOMATOTT PASZTOR EDE
CEGNEI ORADEA

Két satumaremegyei juhász elra- bolt és fogvatartott egy 15 éves fiút

Amerikai izü gyermekrablás a hegyek között

Satu-Mare, július 11. Egészen amerikai izü gyermekrablást ügyben nyomoz a satumaremegyei csendőrség. Özvegy Demian Flora bajfalusi asszony még május hónapban bejelentette a csendőröknek, hogy 15 éves Ábrahám revü fia eltűnt. Az özvegy kihangsúlyozta, hogy a gyerek, mint juhászbojtár kereste meg a kis családot mindennapi kenyerét. A

csendőrség nyomozni kezdett, de a nyomozás nem járt eredménnyel. A fiatal fiúnak nem sikerült nyomára jutni.

Most özvegy Demianné újabb feljelentésben fordult, ezúttal már nem is a csendőrséghez, hanem a satumarei ügyészséghez. A feljelentésben elmondja, hogy a hegyek között élő pásztrok közötték vele, hogy fiát Fát Gheorghe és Pável juhászok elrabolták és a hegyek kö-

zött levő juhkarámnál fogva tartják. A fiút — mint az öreg asszony mondja —, erősen örzik és minden rehez munkát vele végeztetnek el.

Az ügyészség a feljelentés alapján megindította a nyomozást. Az ügyész, a nehezen megközelíthető hegyekbe száll ki, hogy megállapítsa, mi történt a fiúval?

Klajpeda, Európa legkülö- nösebb kikötője

Kaunas. — Azzal a körülménnyel kapcsolatosan, hogy a litvánok minden erejükkel hozzákezdtek egyik kikötőjük ujjaépítéséhez, feltárul a föld-rész egyik legeredetibb tergerparti városának számos oly érdekessége, amikről Európa eddig valóban semmit sem tudott.

A Balti-tenger óriási hajóforgalmának eddig bevezetői a német, svéd, finn és észak kikötők voltak. A most bevezetett hatalmas méretű építkezésekkel bekapcsolódik ebbe a forgomba Klajpeda litván kikötő

is, amelyet még 1923-ban is franciák tartottak megszállva. A litvánok elfoglalták később a kikötőt s a kis francia garnizon, amely a háború óta ott állomásozott — elvonult, a nagyhatalmak pedig beleegyeztek Klajpedának Litvániához való csatlósába.

Klajpeda lakóinak száma jelenleg 41 ezer, azaz kétszerese annak a számnak, amely a Litvániához való kapcsolódás idején volt. Lakóinak régebben a faipar adta a kenyeret. A nyersanyagot a Nyemen folyó hordta nekik. azokról a te-

rületekről, amelyek ma vagy a Szovjethez vagy Lengyelországhoz tartoznak. 15 év alatt új ágai keletkeztek Klajpeda iparának. Kikötője egyben a litván földművelési exportnak is szolgálatában áll. Ez elsősorban Anglia felé irányul. A litvánok ezer litván munkást telepítettek ide, külön telepeken helyezvén el őket. S amíg a régebbi városrészben még a német nyelv van használatban, az új városrészben kimondottan litvánul beszélnek.

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetés ára szavanként 2 lei. A legkisebb hirdetés 10 szóig 20 lei. A rumba igazoló-jegy szelvényei ellenében 10 szavas apróhirdetést 10 lejért közlünk. Jelíggel, vagy „cim a kiadóban” jelzéssel feladott hirdetéseknek 10 lej pótdíj fizetendő. Csak válaszshelyes érdeklődésre válasszunk.

Előfizetési díj havonta 40 lei — Megjelenik mindennap

ALLÁS

Ügyes, megbízható, erős kifutót keresek 15-évre. Balázs, Str. Alexandri 34. 2795

Egy ügyes tanulóleány cipő-felsőrésszkészítéshez felvétetik. Rothschild Avram Iancu 13. 2838

Ügyes varróleányok felvétetik. Str. D. Cantemir 42. II. e. 2839

Lapárusokat és bevezetett helyekre lapkihirdőket úgy helyben, mint vidéken, jó jövedelemmel felvesszünk. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

Egy kifutóleány azonnalra felvétetik. Str. Delavrancea 16. 2843

Női konfekcióba jártas leányok és segédek felvétetnek N. Balcescu No. 27. 2842

Románul perfekt tudó, gépiró irodai kisasszonyt (esetleg fiatalleányt) keres vállalat. Levelet állandó alkalmazás jelíggel a kiadóba. 2754

VÉTEL-ELADÁS

MEGJELENT és mindenütt kapható Gál Zoltán: Román—magyar, magyar—román szótár egy kötetben, ára 25 lei.

Saroktelek egy negyedes eladó. Colonia Iosia, 60. ucca 2. 2793

Befőzéshez hólyagpapír és celophan papír kapható a Pásztor Ede cégnél, Piata Mihai Viteazul 4. 2668

Egy jókarban levő cimbalom eladó. Colonia Iosia 53. u. No. 12. 2841

Eladó temető háta mögött 3×1 szobás, konyhás ház 60 ezer leiért. Fele maradhat. Str. Vlahuta 42. Tatayné. 2840

KÜLÖNFÉLE

Magyarországon levő 10 hold földemet elcserélném Oradea egy házzal. Veressné, Str. Tichindeal 5. 2766

Keresek bérbe Oradeához közel 20—30 katasztrális hold szántóföldet tanya épületekkel. Cimeket a hely, nagyság és bérösszeg megjelölésével a kiadóba kérek „Kis gazda” jelíggel. 2704